No. 44. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag 21 Februarij.

FRANKRIJK.

Parijs, den 17den Februarij.

De bijzondere briefwisseling van hier behelst het volgende:

» De tijding gisteren omtrent het artikel van den togt van Constantine gegeven, schijnt zich te bevestigen; maar men weet nog niet of dit nieuw ministerieel besluit genomen is ten gevolge dat de pest te Tripoli heerscht, of uithoofde dat *Abd-el-Kader* een verdrag met het gouvernement wenscht tot stand te zien gebragt. Wanneer de maatregel op grond der eerste overweging genomen is, dan gelooven wij, dat de voorzigtigheid met der daad vereischt, om Frankrijk en geheel Europa niet in gevaar te brengen, door onze troepen aan de pest te Constantine bloot te stellen. Maar men zou toch eerst de zekerheid behooren te hebben, dat die geesel zich te Tripoli of op eenig ander punt der Barbarijsche kust heeft geopenbaard." Wanneer echter de expeditie alleen om de tweede beweegreden uitgesteld zij, dan gelooven wij dat het gouvernement berisping verdiende, met den nieuwen veldtogt te vertragen. Men herinnert zich het overleg waarvan *Abd-el-Kader* zich reeds eenmaal met opzigt tot den franschen autoriteiten bediend heeft. Veinzende te onderhandelen bleef hij langen tijd onze bondgenoot, maakte ondertusschen van de gelegenheid gebruik, om zich oorlogs-toebereidselen te verschaffen, waarna hij op eenmaal brak. Wij gelooven dat wanneer deze sluwe Arabier wederom zoekt te onderhandelen, het hem slechts om tijd te winnen te doen is.

» Bevreemdend is het, dat geen der ministeriele bladen eene nadere verklaring geeft aan de telegraphische depeche naar Toulon afgezonden. Zij laten het publiek daaromtrent in het onzekere, alhoewel zij erkennen dat de pest thans werkelijk te Tripoli heerscht.

» Het geval zou overigens een zeer aannemelijk middel aan de hand geven om de expeditie te laten varen. Want in weerwil van de schijnbare gevoeligheid waarmede de ministers de neerlaag hebben ter harte genomen en den ijver om eene schitterende vergoeding te willen, hebben zij de nieuwe expeditie nimmer regt ernstig verlangd, en zouden zij het zich niet aantrekken om er van ontslagen te worden. Men herinnert zich dat verscheidene ministeriele schrijvers, onder anderen de dichter *Barthelemij* en de dagbladschrijver *Fonfrede*, zich tegen de expeditie hebben laten hooren. Toenmaals werd aan hunne meening weinig gehecht, omdat men die voor personeel hield; thans zou men gelooven dat aan hun geschrijf meerdere waarde had behooren te worden toegekend."

— De heer *Bedoch*, lid van de kamer der afgevaardigden en een der oudste in jaren bij dezelve, is in 75 jarigen ouderdom overleden. Men hield hem voor een ijverig medewerker in de bureaux.

— Men houdt de ontbinding van de kamer van afgevaardigden na den afloop der zitting thans voor vrij stellig.

— De generaal *Schramm*, chef van het personeel op het oorlogsbureau, heeft naar men zegt zijn ontslag bekomen.

— Het *Journal des Débats* spreekt heden het gerucht tegen van de uitlevering der frankforter cipiers.

— Uit Marseille ontvangt men heden de tijding dat het paleis van den koning van Napels den 6den dezer, voor een groot deel door brand is vernield geworden. De tijding daarvan is door de stoomboot *Maria Christina* aangebragt, welke dien eigen dag de stad had verlaten. Volgens het verhaal was de geheele koninklijke familie in den vroegen morgen van dien dag nog op een bal tegenwoordig, dat in den schouwburg van St. Charles werd gegeven, toen de koning gewaarschuwd werd, dat er brand was ontstaan in de appartementen van het paleis door de koningin moeder bewoond. De vorst begaf zich terstond ter plaatse, en gaf, bijgestaan door zijne broeders, de noodige bevelen om de brandspuitgasten en de troepen van het garnizoen met vrucht te doen werken; doch in weerwil van den algemeenen ijver, nam de brand steeds toe en duurde des avonds ten elf ure, toen de genoemde stoomboot de reede verliet, nog steeds voort. Verscheidene personen waren gekwetst, onder anderen de generaal *Maïo*, wien een balk den arm verbrijzeld had. De appartementen der koningin moeder en van den prins van Syracusa schenen geheel vernield, de laatste had zijne kostbaarste goederen en papieren verloren. Het schijnt dat de koning zich te lang weigerachtig had betoond, om een deel van het paleis af te zonderen, ten einde het overige te behouden, in de meening dat men den brand wel meester worden zou. De oorzaak van den brand kende men niet; er werd wederom aan kwaadwilligheid gedacht. De beide koninginnen en de prinsessen waren naar Portici vertrokken.

— Van de spaansche grenzen noch uit Madrid heeft men heden nadere tijdingen ontvangen.

— Het voorkomen der beurs was heden volmaakt aan dat van gisteren gelijk. Men sprak veel over het adjournement van den togt naar Constantine en geloofde zulks gunstig voor den koers, terwijl men verhaalde dat de ministers, in de zitting van morgen, zaturdag, aan de kamer daarvan mededeeling zouden doen en een crediet aanvragen, om eventueel te strekken, als de staat van gezondheid op de barbarijsche kust gunstiger was. — De aandeelen in de Brusselsche bank daalden van 1495 tot 1440. De Ardoin klommen kortstondig tot 28. Men verhaalde dat de generaal *Evans* den 13den met de Engelsche divisie te Behobie was gekomen, na verlof te hebben gekregen om het Fransch gebied over te trekken. De notering was heden (17 *Februarij*) 5 pCt. 109,85; 4 pCt. 101; 3 pCt. 79,50; Nap. renten 98,55; Port. [illegible] Pass. 7⅝; Def. 12¼; Id. oude 9.

Parijs, den 18den Februarij.

Het *Charte* behelst heden het volgend artikel:

» Onderscheidene ochtendbladen deelen eene telegraphische depeche van den oorlogsminister, van den 12den februarij, mede, aan den plaatselijken kommandant van Toulon gerigt, volgens welke alle verzending van troepen naar Bona tot nader bevel geschorst is.

» De oorlogsminister heeft geene depeche van welken aard ook, aan den plaatselijken kommandant van Toulon gezonden. De eenige depeche van dat ministerie afgegaan, is van den 11den februarij en gerigt » aan den generaal, kommanderende de 8ste militaire divisie, te Marseille"; bij deselve werd belast, om de *Egerie* en de *Marne* te gebruiken tot het overbrengen van troepen naar Oran.

» Wat Bona aanbelangt, geen transport van troepen uit Frankrijk zou naar die stad kunnen werden afgezonden voor dat de bergplaatsen, welke te Toulon met grooten ijver worden vervaardigd, voor het materieel der artillerie en genie en voor de opbewaring der levensmiddelen en militaire hospitalen, aldaar verzonden, en op de plaats opgeslagen zijn.

» De toebereidselen voor de expeditie naar Constantine, wel verre van geschorst, worden met de grootste veerkracht doorgezet. Het materieel der genie, dat der artillerie, de kampementstukken, de transportmiddelen, de voorraad van levensmiddelen van allerlei aard, zullen tegen het einde dezer maand gereed zijn om ingescheept te worden.

» Voor wat de troepen aangaat, met de grootste werkdadigheid wordt voor de voltalligmaking der korpsen gezorgd, die van Frankrijk naar Afrika moeten worden overgevoerd, gelijk mede om hen van de equipementsstukken die zij om te velde te trekken behoeven, te voorzien."

Hetzelfde ministeriele blad behelst voorts het volgende:

» De luitenant-generaal graaf *Damremont*, is tot gouverneur der Fransche bezittingen in het noorden van Afrika benoemd geworden, ter vervanging van den maarschalk *Clausel*, en het gouvernement moet eerstdaags aan de kamer een bepaald plan omtrent de bezetting van het regentschap van Algiers aanbieden. Aan de beoordeeling der kamer zullen alzoo de haar (voor te leggen denkbeelden en maatregelen onderworpen worden. Daar men in het tot heden gevolgd stelsel eenige wijzigingen heeft aangenomen, zoo werd de vervanging van een gouverneur, die met de ten uitvoerlegging van hetzelve belast is, eene natuurlijke zaak, die zich van zelve verklaart.

» Het gouvernement heeft alle inlichtingen willen bijeenzamelen, al hetgeen zijne overtuiging kon versterken; het heeft alles willen hooren, willen weten; en eerst nadat aan hetzelve (alles uit een was gezet; alle inzigten waren ontwikkeld, en zijpelijk te hebben onderzocht, wat de gesteldheid van zaken vereischte, eerst daarna heeft het gemeend den generaal *Damremont*, ter vervanging van den maarschalk *Clausel*, naar Algiers te moeten zenden.''

In weerwil van de tegenspraak van het ministerieel blad omtrent de verhaalde schorsing der expeditie, zijn er lieden die meenen, dat dezelve toch geen voortgang hebben zal; maar dat men, tegen den tijd van het vertrek, 't zij als ter zake van de pest op de Afrikaansche kust; of op grond eeniger andere reden, zal aankondigen, dat de togt naar Constantine tegen het najaar verschoven is. Deze lieden meenen, dat de leden der doctrinaire partij van het ministerie, ziende de algemeene zucht om de schande van Constantine uit te wisschen, zich tegen de volksmeening nog niet geheel hebben durven verzetten, en derhalve de bovenvermelde tegenstrijding hebben doen plaatsen; zij vinden voorts grond voor hunne onderstelling, in de nog niet gedane benoeming van eenen opperbevelhebber, iets waaraan de ministers niet meer schijnen te denken, en die hoog tijd werd dat gedaan wierd, indien de expeditie zoo kort ophanden was. De aanmerkingen vallen van eenen anderen kant op het tweede artikel van *la Charte*, waarin van wijziging in het stelsel van regentschap gesproken wordt. Men meent het er voor te mogen houden, dat deze wijzigingen eer eene beperking dan uitbreiding van bezetting in Afrika bedoelen; de benoeming eens luitenant-generaals, in plaats van een maarschalk, acht men daarvoor een genoegzaam bewijs. Maar is dit aangenomen, vraagt men, wat voor nut dan toch de kostbare en gevaarlijke verovering eener aanzienlijke stad in het binnenland zal hebben, als men zich meer bijzonder tot de bezetting der kustplaatsen wil bepalen. De weldra aan de kamer aan te bieden voordragten zullen dit alles moeten ophelderen.

Juist in deze oogenblikken, dat de aandacht zoo zeer op de bezetting van Afrika gevestigd is, ontvangt men van daar eene zeer noodlottige tijding. De volgende telegraphische depeche werd heden bekend gemaakt:

De zeeprefect te Toulon aan den minister van oorlog.

De generaal *Rapatel* belast mij u de volgende depeche over te zenden.

» Algiers 6 Februarij.

» Het kruidmagazijn van de Casba, te Bona, is den 30sten in » de lucht gesprongen. De verblijven op het fort zijn vernield ge- » worden. 108 militairen van allerlei rang zijn omgekomen; 194 zijn » er gekwetst geraakt.

» Het magazijn bevatte 6,998 kilogrammen buskruid, een mil- » lioen geweerpatronen enz.

» Alle maatregelen zijn te Bona en te Algiers genomen, om de » noodlottige gevolgen van dit ongeluk voor te komen. Alles is te » Bona en in het gewest rustig.''

Bij deze depeche voegt het *Charte*, als naschrift, nog een tweede berigt, dat te laat was aangekomen om te worden publiek gemaakt. Men vindt daarin, dat het garnizoen op het fort 600 man sterk was; 100 waren er omgekomen zoo, gekwetst; het verlies werd op een millioen begroot; de stad had weinig geleden, schoon vele huizen geschokt waren. De marechal-de-camp *Uter* is heden van Bona te Parijs aangekomen om verslag van het ongeluk over te brengen. Men zegt dat er te Bona vele arrestatien waren gedaan en dat het gerucht er liep, dat agenten van *Abd-el-kader* wel de oorzaak van den ramp konden zijn.

— De generaal *Damremont*, wiens benoeming gezegd wordt slechts voorloopig te zijn, zal in de eerste dagen van Maart naar Algiers vertrekken.

— Heden heeft de kamer van afgevaardigden zich met de behandeling van petitien bezig gehouden. Er was er onder anderen eene in het Arabisch, van Afrika's noordkust, waaromtrent besloten werd dezelve aan de commisie voor de buitengewone credieten te verzenden.

— De belangrijkste petitien betroffen echter die van verscheidene steden in Normandije en Neder-Bretagne, verlangende wijziging in het tarief op den invoer van steenkolen, vooral de afschaffing van de bepaling waarbij een verschillende maatstaf naar de plaatselijke ligging wordt aangenomen. Door den minister *Duchatel* werd in het vorig jaar het tarief derwijze bepaald, dat de invoer van belgische steenkolen boven de engelsche zeer begunstigd werd; door omstandigheden echter steeg de prijs der belgische kolen buitengemeen, waardoor de kosten in Frankrijk geweldig hoog kwamen. Om nu de algemeene belangen overeen te brengen, zou de invoer van engelsche zoowel als van belgische kolen nog meer verlaagd worden, waardoor de prijzen in Frankrijk moesten verminderen, Rouen en andere zee plaatsen zich van engelsche kolen konden voorzien en Belgie den invoer in de noordelijke departementen behouden.

Bij de kamer der pairs zijn heden de ontwerpen op de municipale attributien en het crediet voor de douaneh, beide door de afgevaardigden reeds aangenomen, ingediend.

— De bijzondere berigten uit Madrid gaan tot den 11den Februarij. In de stad was niets bijzonders voorgevallen. De generaal *Seoane* was naar het leger vertokken; men wist niet in welke hoedanigheid. De officiele Courant logenstrafte ten stelligste het gerucht, dat men bij eene geldelijke overeenkomst met Engeland het eiland Cuba had willen afstaan. Te Carthagena hadden eenige onlusten plaats gehad, bij gelegenheid van de bevolen lijkdienst voor de gesneuvelden van Bilbao; geen der geestelijken had de dienst willen verrigten, zoodat men een kweekeling van het seminarium daarvoor had moeten gebruiken.

Volgens tijdingen van Havanna, waren de gouvernements-troepen te Santiago gekomen, en had de generaal *Lorenzo* aan boord van een vaartuig de wijk genomen.

Van de grenzen verneemt men, dat de generaal *Evans* den 10den eene dagorde aan zijne troepen [illegible] *Cabrera* was aan zijne wonden overleden zijn.

— Onze fondsen bleven steeds op dezelfde hoogte, zonder variatie. Geen tijdingen werden er heden ter beurze rondgedragen. Men zeide alleen, dat het te [illegible] voor Afrika, ten gevolge van het ongeluk te Bona, [illegible] worden. — De Spaansche en Portugesche fondsen waren heden wel gezocht. De Ardoins stegen tot $28\frac{1}{2}$, en bleven op 28. Men sprak over de toerustingen der christinos en begrootte de magt van *Espartero* wel op 35,000 man. De 5 pCt. Portugesche klommen tot $52\frac{1}{4}$; men wilde dat dit papier nog meer zou stijgen. De notering was heden (18 *Februarij*) 3 pCt. 109,65; 4 pCt. 101; 3 pCt. 79,55; Nap. renten 98,65; 5 pCt. Port. $52\frac{1}{4}$; Sp. Ardoins $28\frac{1}{2}$; Pass. $7\frac{1}{8}$; Nieuwe Def. 12; Id. oude $9\frac{3}{4}$; Rom. L. $102\frac{1}{4}$.

NEDERLANDEN.

[illegible], den 20sten Februarij.

Gisteren is de twintigste verjaardag van Z. K. H. den Erfprins alhier op de gebruikelijke wijs, met het uitsteken der Vaderlandsche Vlag en het houden eener groote parade van het garnizoen gevierd. Laatstgemelde werd wederom opgeluisterd door eene plegtigheid, die, hoe dikwijls zij ook voorkomt, voor den krijgsman steeds merkwaardig blijft en telkens een nieuw onderpand is voor zijne trouw aan Koning en Vaderland. Door den kolonel der 8ste afdeeling, *J. Hubel*, werden namelijk aan een twintigtal manschappen zijner afdeeling Medailles van twaalfjarige dienst uitgereikt en door ZHEdG. daarbij de volgende aanspraak gedaan:

» Ontvangt op dezen heugelijken Verjaardag van den oudsten Telg van Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk, Opperbevelhebber van het Leger, deze vereerende belooning voor den ijver en de trouw, waarmede gij uwe twaalfjarige dienst volbragt hebt. — Ziet hierin een uitstekend bewijs der Vaderlijke zorg van den besten der Koningen, die al het goede aanmoedigt en verdiensten beloont. — Zoo dikwijls gij dit eereteeken aanschouwt, zoo dikwijls ook breuge het uwe verpligtingen voor den geest, en houde bij u het denkbeeld levendig, dat de oude soldaat steeds het voorbeeld moet zijn van zijne jongere krijgsmakkers, en dat uw braaf en ernsthaftig gedrag het zegel drukken moet op de vereerende onderscheiding, die u op heden, en wel aan twintig manschappen bij de 8ste afdeeling te beurt valt.''

— Te 's Hage is ter gelegenheid van des Prinsen verjaardag eene

gala-dejeuner-dinatoir, aan het hotel van HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje gehouden.

— Laatstleden zaturdag avond heeft men hier op onderscheiden uren met meer of minder helderheid, eenen rooden gloed, gelijk aan het Noorderlicht, in de rigting van het Noordwesten waargenomen. Het blijkt dat hetzelfde lichtverschijnsel zich ook op andere plaatsen van het Vaderland heeft vertoond.

— Vrijdag en Zaturdag hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zich bezig gehouden met het onderzoek van de ontwerpen der financiele wetten, die in de vorige week aan de kamer zijn aangeboden. Ook hebben zij het onderzoek van de ontwerpen, houdende herziening van het eerste boek van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, aangevangen, en zullen hetzelve morgen voortzetten. In de eerst te houdene zitting zullen, naar men verzekert, de ontwerpen, betrekkelijk de herziening van het tweede boek van dat wetboek, aan de kamer worden voorgedragen.

— Te Winschoten heeft men in den nacht van den 12den dezer een dubbelen kerkroof gepleegd, daar men te gelijk in de kerk van de Roomsch-Katholijke en van de Israelitische gemeente is ingebroken. Gelukkig waren de voornaamste kostbaarheden van beide kerken in dezelve niet aanwezig, waardoor de kerkroovers alleen eenige zaken van mindere waarde hebben kunnen stelen en de armbussen ledigen.

Ook te Pekel-A heeft in dienzelfden nacht eene inbraak plaats gehad in een gebouw, uitmakende de Roomsch-Katholijke kerk en Pastorij, bij den Pastoor zou een nog al aanzienlijke roof zijn gepleegd.

— Te Rotterdam zal uit gelden, door middel van inschrijvingen bijeengezameld, worden tot stand gebragt eene inrigting van weldadigheid voor minvermogende oude lieden en zieken, behoorende tot de Israelitische gemeente in die stad.

— Uit Middelburg schrijft men, van den 17den, dat de heer generaal-majoor *Schuurman*, thans opperbevelhebber der troepen in Zeeland, den 8 dezer, uit het hoofdkwartier te Middelburg, eene algemeene dagorder heeft uitgevaardigd, waarbij hij kennis geeft, een' brief van Z. Exc. den luitenant-generaal, baron *de Kock* ontvangen te hebben, waarin Z. Exc., op eene plegtige wijs van de vroeger onder zijne bevelen gestaan hebbende troepen afscheid neemt, en den generaal majoor *Schuurman* verzoekt, aan heeren officieren, onder-officieren en manschappen, zijne goedkeuring en erkentelijkheid te betuigen, voor den door dezelven, in moeijelijke tijden, betoonden moed en volharding, en voor den daarna aan den dag gelegden ijver en krijgstucht.

— Naar men verzekert zal het Pruissische gouvernement van af 1 Maart aanstaande, voor ieder scheepslast, dat met Nederlandsche schepen op Pruissisch grondgebied aangebragt wordt, een verhoogd tolgeld van *f.* te heffen. Het is onnoodig te melden, welke schadelijke gevolgen dit voor den Nederlandschen handel hebben zal.

— Het dagblad van Bombay meldt, dat de eigenaars van het Britsche schip *Stigh* aan den heer *H. Cornets de Groot*, gouverneur-resident der Nederlandsche residentie Rio, een stuk zilverwerk, met een toepasselijk opschrift, hebben aangeboden, als een blijk van erkentelijkheid voor de redding van genoemd vaartuig en deszelfs lading, toen hetzelve in Januarij 1835 op de kust van het eiland Bingtang schipbreuk lijdende, door zeeroovers stond geplunderd te worden.

— In de menagerie van den heer *Martin en Comp.* welke zich thans te Utrecht bevindt, zijn door de leeuwin ll. donderdag twee jongen geworpen, waarvan het een dood is geboren, hetwelk daarop door de leeuwin werd verslonden, terwijl het tweede een uur na de geboorte stierf. Het laatste zou waarschijnlijk aan het Museum der hooge school ten geschenke worden gegeven.

BELGIË.

De centrale afdeeling van de kamer van belgische vertegenwoordigers heeft haren arbeid omtrent het budget van finantien ten einde gebragt en het rapport aan de kamer aangeboden. Een der belangrijkste gedeelten van dit budget is de overeenkomst den 7den November ll. gesloten tusschen den minister van finantien, namens het gouvernement, en den heer *F. Meeus*, gouverneur van de Algemeene Maatschappij tot begunstiging van de volksvlijt, waarbij gemelde Maatschappij algemeene rijkskassier van het belgisch bewind wordt. De voornaamste bepalingen dezer overeenkomst zijn de volgende: De dienst van kassier-generaal is aan de Maatschappij voor den tijd van drie jaren opgedragen, terwijl de reeds tot heden bestaande bepalingen blijven bestaan; de verbindtenis zal van drie tot drie jaren voortduren, zoo er binnen den loopenden termijn geene nieuwe bepalingen werden getroffen. De Maatschappij zal, even als aan den minister van finantien, alle veertien dagen aan de rekenkamer een staat inleveren; zij verbindt zich voor een cautionnement van vijf millioen franken, tot waarborg van haar beheer te storten. Dit cautionnement zal geleverd worden door middel van inschrijvingen namens de Maatschappij op het grootboek der Belgische schuld. Zoolang evenwel het bewind aan de Maatschappij niet zal uitgekeerd hebben het aan deze verschuldigde, volgens de overeenkomst van 3 Augustus 1833, betrekkelijk de concessien op de Sambre, zal slechts het verschil tusschen dat bedrag en de 5 millioen worden ingeschreven. Deze overeenkomst heeft tot een aantal vragen van wege de centrale afdeeling aan het bewind aanleiding gegeven.

— De beide Coburgsche Prinsen, die gedurende omtrent een jaar te Brussel verbleven, zullen in de volgende maand weder eene reis naar Duitschland doen.

— Ter Antwerpsche beurs van zaturdag (18 *Februarij*) waren de fondsen genoteerd: Belg. 101 3/4; O. Metall. 105 3/4; Sp. Ardoin 36 5/8, 7/8, 5/8; Difered. 9 1/4; Nap. renten 92, ff. Tav. 60; Sicil. 92 1/4; Rom. L. 101; Id. te Antw. 93 1/2; Bras. 85 3/4. Wissel koers op Amst. en Rott. pari.

De duitsche dagbladen leveren steeds weinig van belang op. In die van gisteren en heden is ons alleen het volgende meldenswaardige voorgekomen, hetwelk wij, uit hoofde der vele fransche nieuwstijdingen bij verkorting zamenvatten: De regerende vorst van Schwarzberg-Sondershausen, die reeds zoovele nieuwe instellingen en hervormingen heeft ingevoerd, is thans voornemens aan zijn' kleinen staat ook eenen constitutionelen regeringsvorm te geven. — Z. D. H. de hertog van Nassau is den 14den dezer van zijne reis naar Weenen te Biberich teruggekeerd, alwaar voorbereidselen gemaakt worden voor het huwelijk der prinses *Theresa* met den prins *Peter* van Oldenburg, dat kort aanstaande is. — Te Regensburg is den 9den dezer de heer *Roentgen* met vijf werklieden uit de Nederlanden aangekomen, ten einde een' aanvang te maken met den bouw der eerste stoomboot voor de stoombootmaatschappij van den Donau. — De geschillen tusschen het hof van Turijn en de Madridsche regering ter zake der intrekking van het exequatur des Sardinischen gezants, schijnen bijgelegd. — De berigten uit Konstantinopel tot den 18den Januarij houden niets anders bijzonders dan dat er eene nieuwe Persische gezant gewacht werd. — Te Weenen waren den 11den Februarij de fondsen genoteerd: 5 pct. Metall. 104 7/8; 4 pct. 99 3/8; 3 pct. 75 7/16; Bankactien 1365.

De jongste tijdingen uit Lissabon behelzen nog eenige bijzonderheden omtrent den persoon, die laatstelijk een aanslag tegen het leven van Prins *Ferdinand* beproefde. Ter verschooning van zijnen aanslag, geeft hij voor, dat het gouvernement hem slechts bejegend heeft, dat hij onderscheidene malen brieven aan den Prins had geschreven, waarop deze nimmer geantwoord had. Opmerkelijk is het, dat *Mercier*, die zich overigens thans den schijn geeft als niet wel bij zijne zinnen te zijn, lid is van dezelfde staatkundige klub, waarvan de ministers deel uitmaken, en dat hij tot eene bende behoorde, welke het tegenwoordig bewind bij de revolutie van 9 September des vorigen jaars heimelijk ten dienste stond, van welke sommigen er voor die diensten door het bewind met decoratien werden beloond. Bij den aanslag bevonden zich nog drie andere Franschen, waarvan een met een pistool was gewapend, in de nabijheid, doch deze ontkwamen het; de nationale garde, die op dat oogenblik de wacht had voor het paleis was dezelfde welke bij de laatste poging tot verandering der constitutie den generaal *Freyre* vermoordde. Door dit een en ander geloofden vele lieden dat *Mercier* door de klubs was overgehaald, om eene poging op des Prinsen leven te doen.

In de zuidelijke provincien van Portugal blijft de miguellistische aanhang onder *Remechido* steeds onrust verwekken; in andere gewesten hebben gedurig moorden en onlusten plaats.

In een der duitsche bladen leest men het volgende:

» Dezer dagen onthond zich te Ingolstadt een actiegezelschap 't welk binnen een tijdruimte van vier jaren het voorgestelde doel ten volle heeft bereikt. Hoe gering van vermogen (het geheel bedroeg slechts 77 aandeelen, elk van 100 gulden) stelde het met deze geringe middelen toch een werk voor de nakomelingschap daar. Het bedoeld genootschap vestigde namelijk een nieuw dorp, 't welk thans uit dertien familien bestaat en Frederikshaven is geheeten.

Aanleiding tot de vereeniging gaven de vele uitwijkingen naar buiten 's lands waardoor de bedenking rees dat er toch in het land nog ruimte genoeg voor meerdere uitbreiding van bevolking is. Men nam zich voor, eene streek gronds, voor de bewoners der naburige oorden te ver afgelegen en die daardoor onbebouwd bleef, zich aan te schaffen; weldra was een geschikt oord daartoe gevonden aan den straatweg van Ingolstadt naar Neuberg, tusschen Ingolstads, Genersheim en Gerelfing, omtrent even ver van deze drie plaatsen gelegen. In den aanvang bouwde het genootschap uit eigen fondsen een woonhuis en verder boerenerf, en niet lang daarna kwamen vreemde kolonisten, meest uit Rijn-Beijeren, zich neven hetzelve vestigen. De koop-penningen voor de verkochte gronden liet men de koopers behouden, opdat zij uit deze middelen zich zelve woningen zouden kunnen bouwen. In het vervolg verkregen zij door hunne bezittingen, die door de woningen in waarde gestegen waren, nieuwe middelen, waarmede zij nu het actiegezelschap betaalden. Langs dezen eenvoudigen weg ontstond het dorp en verkregen de aandeelhouders in vier jaren tijds hunne kapitalen met de interessen terug.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Met Hooge Toestemming,

zullen de Hollandsche Tooneelisten, onder Directie van Mejufvrouw A. C. OFTINGH, het genoegen hebben te vertoonen

Op Woensdag den 22. Februarij.

ABALLINO, of *de Man in Drie Gedaanten*, beroemd Tooneelspel in vijf bedrijven, naar het fransch van *R. C. Guilbert Pixérécourt*, versierd met eene Venetiaansche Verlichting, Dans en verder groot Spectakel. Na hetzelve: DE SCHOENLAPPER EN DE RENTENIER, of *het Vergenoegen overtreft den Rijkdom*, Zangspel in één bedrijf.

*** Heden overleed tot onze innige droefheid onze geliefde Broeder PETRUS STANISLAUS VAN HAL, aan de gevolgen eener uitterende ziekte, in den ouderdom van 39 jaren, 9 maanden en 11 dagen, na alvorens van de laatste H. H. Sacramenten te zijn voorzien geweest.

Uit naam van Broeders,

A. J. VAN HAL, Ex. Test.

BREDA, den 18den Februarij 1837.

*** Een ongehuwd persoon van de R. C. Godsdienst vraagt tot oprichting eener winstgevende Fabriek van ten minsten 50 pct. een COMPAGNON, over een kapitaal van *f* 10,000 kunnende disponeeren. Adres met *gefrankeerde* brieven onder letter A, aan den Boekverkooper A. VAN HOOGSTRATEN, Jr., te *'s Gravenhage*.

*** TWEE STEENHOUWERS benoodigd bij W. VAN GYE & ZONEN, te *Middelburg* in *Zeeland*.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

Provincie Noord-Braband. *Agentschap te Breda.*

VERPACHTING VAN TOLLEN.

De AGENT van het Domein te *Breda*, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal, op Dingsdag den 14. Maart 1837, des voormiddags om 10 ure, ten huize van de Wed. OFRS, te *Breda*, in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur der Domeinen in het 1ste Ressort, en ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, residerende te *Breda*, publiek voor den tijd van drie Jaren, ingaande 1. April 1837, te middernacht aan de genoegbiedenden Verpachten:

De ONTVANGST der TOLGELDEN aan de Barrières, op de Groote Wegen in het Agentschap Breda, als:

4 TOLLEN op de Groote Weg der 1ste Klasse, N°. 7, gedeelte van de *Moerdijk* tot *Breda*.

10 dito, op de Groote Weg der 1ste Klasse, N°. 3, gedeelte van *Sleeuwijk* tot de *Limieten* der provincien *Noord-Braband* en *Antwerpen*.

en 2 dito, op de Groote Weg der 1ste Klasse, N°. 8, gedeelte van den *Tetteringendijk* tot de *Maasdijkse Brug*.

Alles breeder bij Billetten omschreven.

Het Tarief en de Kondities voor deze Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het 1ste Ressort te Arnhem, en van den Agent van het Domein te Breda, en voorts te Breda bij den Notaris voornoemd en in het Koffijhuis bij de Wed. OERS, terwijl bij de Opzigters J. LUGTEN te Terheyden en A. HOSEMANS te Oosterhout, nadere informatien te bekomen zijn.

De Agent voornoemd,

M. SMITS.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

Eerste Ressort. Provincie Noord-Braband.

Agentschap Zevenbergen.

AANBESTEDING

VAN HET

UITBAGGEREN DER HAVEN

TE OOSTERHOUT.

De Agent van het Domein in het District Zevenbergen, J. GROENEVELDT, zal, als daartoe geautoriseerd, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Stad Oosterhout, op Zaturdag den 25sten Februarij 1837, des voormiddags ten tien ure, ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, aldaar het logement *de Pelikaan*, te Oosterhout, aan de minst inschrijvenden in het openbaar Aanbesteden:

HET UITBAGGEREN *der* HAVEN *te Oosterhout, over eene lengte van 1900 strekkende el.*

De conditiën van Aanbesteding kunnen, van heden af, dagelijks, ten Kantore van opgenoemden Agent, alsmede ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, worden gelezen, en zal wijders van dit werk, daags vóór de Besteding de noodige aanwijzing worden gedaan, terwijl voorloopige informatien te bekomen zijn bij den Agent voornoemd, den Opzigter LUGTEN, te Terheyden, en den Plantaadjemeester der Domeinen te Oosterhout.

Zevenbergen, den 19. Januarij 1837.

De Agent voornoemd,

GROENEVELDT.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

PUBLIEKE VERPACHTING DER INVORDERING VAN HET HAVEN- EN VAARTGELD

ONDER OOSTERHOUT.

De Agent van het Domein in het District Zevenbergen, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, al of niet in tegenwoordigheid van den Heere Inspecteur, op Zaturdag den 25sten Februarij 1837, des voormiddags ten tien ure, ten overstaan van den Heere Burgemeester van Oosterhout, ten huize van den Heer G. D. SANGSTER, in het Logement *de Pelikaan*, publiek Verpachten:

De INVORDERING *van het* HAVEN- *en* VAARTGELD *te Oosterhout, voor den tijd van 6 jaren, ingaande primo Maart aanstaande.*

De Conditiën kunnen, van heden af, dagelijks, ten kantore van opgenoemden Agent, binnen Zevenbergen, en G. D. SANGSTER voornoemd, worden gelezen, terwijl nadere informatiën te bekomen zijn bij den Agent, alsmede bij den Plantaadjemeester te Oosterhout.

Zevenbergen, den 26. Januarij 1837.

De Agent voornoemd,

GROENEVELDT.

Bij *Breda*, buiten de Bosschepoort, in het Logement *de Doelen*, daar is gearriveerd een Koopman met uitmuntende schoone MECKELENBURGSCHE RIJPAARDEN. Zal daar eenige dagen verblijven.

BEKENDMAKING.

De DIRECTEUR der BANK VAN LEENING te *Breda*, zal, op last der Commissie van Administratie over dezelve, op Woensdag den 15den Maart aanstaande, des voormiddags ten tien en des namiddags ten twee ure, aan het lokaal der Bank, in het openbaar doen Verkoopen:

De VERSTANE PANDEN van de maanden *October, November en December*, 1835, zullende de Goederen daags te voren, te zekenen op dezelfde uren, aldaar te zien zijn.

Men zal de verkoopbaar vervallen Panden kunnen lossen of daarvan de Interessen aanzuiveren, tot en uiterlijk op Dingsdag den 7den Maart te voren.

Breda, den 16. Februarij 1837.

J. D. M. SNORCK.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.